

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2022 – 2023

Limba și literatura română

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Nu m-am gândit niciodată că voi ajunge poetă!

Prima poezie din viața mea am compus-o pe la patru ani și, pentru că nu știam pe atunci să scriu, i-am dictat-o lui Anton. Se numea *Măine mergem la friptură!* și evoca momentul în care eu, mama și Anton am mers la restaurantul Calul Bălan din Neptun în ultima noastră seară la mare. Mama s-a îmbrăcat cu un costumaș cu buline grenă, pe care și-l cumpărase din Bucur Obor; Anton și-a pus un sacou. Amândoi arătau foarte bine, deși mama zicea tot timpul că-i grasă. Arătau cum trebuie să arate doi părinți în concediu la Neptun. La restaurant, am comandat toți la fel – ceafă de porc cu cartofi prăjiți. Eu am băut Pepsi-Cola, ei, vin. Cefele de porc erau atât de mari, încât ieșeau din farfurie. Asta m-a impresionat. N-am putut să mâncăm tot, așa că ce a rămas a luat mama în șervețele și a băgat în geantă. Apoi, pentru că era acolo o orchestră care cânta muzică internațională, i-am rugat să danseze. Și au dansat. A fost totul ca un vis. A doua zi, dimineața, pe balconul de la hotel, am mâncat resturile de la friptură, cu chifle de la micul dejun, uitându-ne la mare și părându-ne rău că trebuie să plecăm. O amintire atât de frumoasă nu putea să nu-mi inspire o poezie. [...]

Prima poezie adevărată am compus-o în clasa a III-a și am scris-o cu litere caligrafice pe un caiet dictando. Se numea *Pacea*. Nu știu ce mi-a venit s-o scriu. La început, m-am gândit să scriu despre pionieri, însă tot timpul scriam diverse lucruri în Caietul de comandant de detașament și eram sătulă de treburi pionerești. Dup-aia am vrut să scriu despre tovarășul Nicolae Ceaușescu sau despre tovarășa Elena Ceaușescu. M-am uitat multă vreme la portretele lor ca să mă inspir. Mi-am dat seama brusc că erau niște oameni pe care nu-i întâlnisem niciodată, și cum poți scrie așa, pur și simplu despre niște necunoscuți? Ca să scrii poezii despre oameni trebuie mai întâi să vorbești cu ei, să afli ce le place și ce nu le place, pentru ca mai apoi să-i poți compara, în cunoștință de cauză, cu un stejar sau cu o grădină. Decât să scrii greșit, mai bine nu scrii deloc. Mai ales că Anton mereu îmi înjura pe acești tovarăși și nu știam exact ce impresie să-mi fac despre ei. Și, dacă n-aveam nicio impresie, poezia ar fi fost nesinceră. Așa că m-am hotărât să scriu despre pace, pentru că știam că pacea e un lucru bun și că toată lumea e de acord cu asta.

Așa că poezia mea suna cam așa:

Pacea e o floare / Menită să ne apere viața. /Pacea e dulce cântare/ Ce se-aude în zori, dimineața.

Mai erau vreo două strofe, dar nu le mai țin minte.

La îndemnul tovarășei noastre, am trimis poezia la revista *Cutezători*. Am băgat foaia dictando într-un plic și am scris pe el adresa redacției. Am pus, împreună cu Anton, plicul la poștă și dup-aia am cam uitat de poezie, fiindcă aveam de crescut viermi de mătase la școală, precum și alte activități importante pentru care nu trebuia să fii cu capul în nori, ca poeziile.

Adina Popescu, *Cum am devenit poetă*, în vol. *Povestiri de pe Calea Moșilor*

Textul 2

Am fost inițiat în poezia transei într-o după-amiază ploioasă de la mijlocul lui octombrie 1958 (sezonul de baseball se terminase în anul acela) când am făcut o incursiune în subsol ca să-mi aleg ce voiam din cărțile uitate ale bunicului. Aveam opt ani. Îmi aminteam vag că bunicul copiase poeme în coperta interioară a volumelor lui preferate, iar eu mă hotărâsem să încerc să găsesc unul dintre ele. (Nu știam încă de fapt că, după moartea lui, cărțile fuseseră date unei societăți caritabile evreiești și că poemele lui erau prin urmare pierdute pentru totdeauna). Am deschis o antologie prăfuită de poezie la o secțiune numită *Noapte* și m-a ținut pe loc:

*Noaptea se-adâncește în juru-mi
Vuiesc vânturi haine și reci
Dar o vrajă mă ține
Și eu nu pot pleca, nu pot.*

*Copacii uriași își îndoie
Crengile goale sub neaua cea grea,
Furtuna coboară grăbit
Iar eu nu pot pleca.*

*Noian de nori deasupra
Noian de pustiu dedesubt;
Dar această istovire nu mă atinge;
Nu vreau, nu pot pleca.*

Acest poem ca un cântec nu avea nici titlu, nici autor și mi-am imaginat cumva că trebuie să-l fi scris bunicul. L-am citit în întregime, iar ritmul lui simplu și progresiv m-a captivat. L-am citit din nou încet, pronunțând fiecare cuvânt în gând și deodată m-am pomenit în două locuri în același timp: stăteam lângă un raft de cărți într-o cămăruță cu o fereastră din subsolul casei părinților mei și rătăcit într-un câmp undeva în Letonia în mijlocul unei furtuni dezlănțuite. Am simțit ca și când cuvintele poemului, ca și furtuna însăși, m-ar fi ținut într-o *vraja*. Nu mă puteam mișca.

Încă mai simt urgența teribilă a acestui poem scris la timpul prezent. Nu-mi dădeam seama dacă poemul era un farmec care chema furtuna în lume sau o vrajă care o ținea departe. Am citit prima strofă și am simțit cum în jurul meu se lasă amurgul violet, cum bate un vânt înghețat și de nestăpânit, mâini invizibile ținându-mă pe după umeri. Am spus: *Și eu nu pot pleca, nu pot*. Întăririle repetitive se simțeau ca două lovituri în piept.

Am recitat a doua strofă și am simțit povara uriașă a iernii cum se lasă. Simțeam copacii gigantici cum cedează, cum ramurile li se apleacă sub zăpadă. Eram departe de casă. Furtuna mă urmărea, dar eu nu mă puteam desprinde să plec. Am repetat cu încăpățănare refrenul: *Iar eu nu pot pleca*. Cuvântul *pleca* care rimează cu *nea*, era ca o ușă trântindu-mi-se în cap.

Am rostit strofa a treia cu voce tare și am simțit că mă aflu în centrul lumii. Am văzut nori care se adună dincolo de norii de deasupra mea. Straturile de nori urcau spre rai. Am văzut spații goale care se întindeau la nesfârșit dedesubt – țara în flăcări a iadului. Dar eu eram bine înfipt în sol, un copac cu rădăcini în pământ. M-a îmbărbătat versul: *Dar această istovire nu mă atinge*.

Edward Hirsch, *Cum să citești un poem și să te îndrăgostești de poezie*

A.

1. Notează două repere spațiale identificate în textul 1.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**
În textul Adinei Popescu, se prezintă
- o vacanță la mare.
 - experiența compunerii primelor poezii.
 - îndatoririle unui pionier.
 - dorința copilului de a publica.

Răspunsul corect: .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Într-o după-amiază de octombrie, copilul coboară în subsolul casei pentru că
- se plictisește.
 - vrea să fie singur.
 - dorește să caute niște cărți ale bunicului.
 - îl sperie ploaia.

Răspunsul corect: .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Citind o poezie de la secțiunea *Noaptea*, el realizează că
- nu înțelege textul.
 - se află simultan în două locuri.
 - versurile sunt bizare.
 - furtuna îl va nimici.

Răspunsul corect: .

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Prima poezie a fetei evocă momente frumoase petrecute cu părinții.		
O altă poezie este inspirată de tovarășii Ceaușescu.		
La îndemnul tovarășei, copilul scrie poezia <i>Pacea</i> .		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Băiatul crede că poezia a fost scrisă de bunicul lui.		
Lectura poeziei îl impresionează pe copil, care își imaginează că se află în centrul lumii.		
Băiatul crede că poezia este o incantație care aduce furtuna.		

6. Precizează, în unu-două enunțuri, felul naratorului din textul 1, susținând afirmația cu o secvență relevantă. **6 puncte**

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Se află într-o relație de *polisemie* cuvintele subliniate în enunțurile date, în seria :

- a) *Eu am băut Pepsi-Cola, ei, vin. Să vin azi?*
- b) *Nu trebuia să fii cu capul în nori, ca poezii. Nu-mi mai văd capul de atâta treabă!*
- c) *Am citit un poem care m-a țintuit pe loc. Ritmul lui simplu și progresiv m-a cucerit.*
- d) *Straturile de nori urcau spre rai. Am văzut [...] țara în flăcări a iadului.*

Răspunsul corect: .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvintele subliniate în secvența „Am fost inițiat în poezia transei într-o după-amiază ploioasă de la mijlocul lui octombrie 1958” se referă la

- a) un ritual magic.
- b) lirica înfiorării.
- c) textul descriptiv în versuri.
- d) pierderea cunoștinței.

Răspunsul corect: .

5. Transformă construcțiile active din enunțul: „L-am citit din nou încet, pronunțând fiecare cuvânt în gând...” în construcții pasive. **6 puncte**

6. Alcătuieste o propoziție asertivă, în care verbul „a compune” să fie subiect (1) și o propoziție interogativă, în care substantivul „vânt” să fie în cazul genitiv (2). **6 puncte**

(1)

(2)

7. Delimitează propozițiile, din enunțul de mai jos, și precizează tipul de raport sintactic stabilit între ele: „Furtuna mă urmărea, dar eu nu mă puteam desprinde să plec”. **6 puncte**

8. Completează enunțul următor, reprezentând mesajul unui cititor, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Poezia m-_____ (*a uimi*, condițional-optativ, prezent), dacă în cele _____
(12, cu litere) versuri, _____ (*a descrie*, condițional -optativ perfect,
construcție pasivă) _____ (*aceiași*, masculin, plural) _____ (*codru*, plural) seculari,
_____ (*care*, genitiv) glas mă înfioară în textele eminesciene.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Scrie, în 80-120 de cuvinte, rezumatul textului 1.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Rezumatul nu va fi precedat de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.
